

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

ה א מיי פ"ו מהלכות
מנה הלכה י סג עין
מ טע"ע א"ח סי' טעב
סעף ד'
ב ב מיי פ"ה מהלכות
איסורי מונח הלכה א'
סג לאין שית'
ג [מיי] פ"ד מהל' מאכלות
אסורות הל' טו:

תורה אור השלם

1. לא תאכל עליו חמץ
שבעת ימים תאכל עליו
מצות לחם עני כי בחמץ
יבאת מארץ מצרים
למען תזכר את יום
צאתך מארץ מצרים כל
ימי חייך: דברים טו ג'
2. כי כל אכל חלב מן
הבהמה אשר יצרב
ממנה אשה לל' ונבחרה
החפש האבלת מעמיה:
ויקרא ו כה
3. כל המנחה אשר
תקריבו לל' לא תעשה
חמץ כי כל שאר וכל
דבש לא תקטירו ממנו
אשה לל': ויקרא ב' א'
4. מין ושבך וזיר חמץ יין
וחמץ שבר לא ישתה וכל
משרת עבדים לא ישתה
ועבדים לזרע יבשלים לא
יאכל:

רבינו הגנאל

ואמרנו מאי חזית דהאי
כל דכות מרבית לנשים
בכרת וממעט עירובין
מכרת. אימא לרבות
עירובין בכרת. ואמרנו
מסתברא קאי באוכלין
מרבא אוכלין, כלומר תב
כל אוכל לרבות כל
אדם האוכל ואפילו נשים,
וכתיב כל מחמצת לרבות
כל המחמץ ואפילו ע"י
תערובת בלאו, אבל לית
ליה אורחא דקרא כוקאי
באוכלין למשקב אוכלין,
לרבוני נאכלין. ואמרנו
איני דכל היבא דקאי
באוכלין לא מרבא נאכלין,
והתניא כי כל אוכל חלב
מן הבהמה אשר יקריבו
מנחה קרבן לה', אין לי
אלא חלב חמיימים הרהוין
ליקרב, חלב בעלי מומין
מנין, ת"ל מן הבהמה,
חלב חולין מנין, ת"ל
כי כל, והא הכא כי
כל אוכל חלב חמייב,
דמשמע אוכלין קאי
באוכלין וקא מרב חלב
חולין הנאכלין, ושניין
היבא דליבא אוכלין מרבא
נאכלין, אבל היבא דית
ליה לרבות אוכלין בגון
הנשים לא שבק אוכלין
ומרבא נאכלין, ורבנן
דלית להו לאו בעירובין,
משום דלא דרשו כל,
אם נשים שחייבות
בכרת מנא להו. ושניין
כל לא דרשי, כי כל
דרשי, ובכרת חתיב כי כל
כל אוכל מחמצת ונכתת.
ואקשינא ל' אליעזר נימא
כל לרבות נשים, כי כל
לרבות עירובין בכרת,
דחייב שאור לא תקטירו,
אין לי אלא כולו, מקצתו
מנין, ת"ל כל שאור,

סלקא דעתך אמינא כל שישנו בקום אכור מצה. תימה לר"י
הכי סלקא דעתך למידרש הכי אדרבה איכפא יש לדרוש
לחומרלאמקשינן ואור"י דס"ד לאורחיה דקרא דסיפא מפרש לרשיה
משום הכי אמר דכאילת מנה תלוי דכתיבא בסקוף ועוד יש לומר

דהכא יש לדרוש יותר היתר לנשים
משום ג"ש דט"ו מחג הסוכות והו
מיפטרי ממנה כמו מסוכה דפטור להו
צהדיא צפ' הישן (סוכה כח). מהלכה
למשה מקיני יש מקשים למנה נשים אין
חייבות לצי"י משום דכל שישנו בלבישת
שטתו ישנו בגדילים כדרשנין בערכין
(דף ג. א.) גבי כניסו סכרל לריוש ר"י דפי'
דמסיפא לרשא סכרל לריוש קשה
לפך שלא יהו נשים חייבות בכלאים
וכי תימא ה"נ והא צפ"ק דבינה (דף
י. ט.) משמע דכלאים לא חזו למידי ג'.
אין ר"י אלא בולו מקצתו מנין, צפרק
כל המנחות צלות מנה (מנחות
נח). מפרש אביי אין לי אלא כולו דהיינו
כזית מקלפו חזי זית מניין ורבה אמר
הסם דה"ק אין לי אלא קומץ כולו
מקצת קומץ מניין ומסיק הסם דאיכא
ביניהו דלצי"י סבר דיש קומץ צפחות
מז' זיתים דהיינו כזית לכן מפרש
כולו כזית וסבר נמי דיש הקטרה
צפחות מזית ואע"ג דצפ' כילד גולין
(לקמן עט). א"ר יהושע כל הזבחים
צפחות שנספרי מהם כזית צפר
וכזית חלב וזית את חזת משמע דאין
הקטרה צפחות מכזית הכא היינו
טעמא משום דסבר דיש קומץ צפחות
מז' זיתים א"כ כשריבא הכתוב חזי
קומץ ע"כ ריבא חזי זית ורבה סבר
אין קומץ צפחות מז' זיתים ואין
הקטרה צפחות מזית:

מאן שמעת ליה דרשי כל ר' אריעזר.

נמי דרשי כל צפ' התערובות (זבחים
פג.) גבי כל חטאת ל' לא קשה דאפילו
יהא כר"ע מ"מ לא מישתמיט מנא
למימר (סיקבור) שיהא תערובת חמץ
צכרת ועוד נראה לר"י דאפילו לרבנן
דלא דרשי הכא כל דרשי צעלמא צריש
מרובה (ב"ק סג.) דלמנר כל רבוא הוא
וצפ' שני דסוכה (דף כח.) גבי כל
האזרח ודווקא הכא לא דרשי צכר
נשים משום היקשא וכגון מקצת דכל
דרשי כל אפילו לדבר שאין סכרל לרבות כגון עירובין וכגון נשים
ואהא קאמר נמי דרבנן לא דרשי כל:

חזין מאיסורי נזיר. אע"ג דחטאת נמי קאמר לקמן לרבי יוחנן
היתר מצטרף לאיסור הכא לא חשיב חטאת דצדקשים
לא קמיירי:

כמאן בר"א דרשי כל. נראה לר"י דזעירי משמע ליה דשאר
היתר מצטרף לאיסור מדקתני עירובין מניין ת"ל כי כל ומדרבי עירובין א"כ
היתר מצטרף לאיסור מניין חזי זית לא שייך היתר מצטרף לאיסור דאמרת ליה וכל לא
דריש: אף שאור כל הקטירו. נמי היתר מצטרף לאיסור חזי זית קומץ
דשאר וחזי זית דמנא ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל לעיל ומהתם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מניין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מניין חזי זית שאור וחזי זית מנא עמו:

מיעביא ליה לכדתניא משרת ליתן טעם כעיקר ואם איתא נימא ליה
אנא טעמא דידי מוכל אלא ממשעומתא דמשרת נפקא ליה וכל לא
דריש: אף שאור כל הקטירו. נמי היתר מצטרף לאיסור חזי זית קומץ
דשאר וחזי זית דמנא ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל לעיל ומהתם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מניין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מניין חזי זית שאור וחזי זית מנא עמו:
אפילו
היתר מצטרף לאיסור חזי זית קומץ דשאר וחזי זית דמנא ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל לעיל ומהתם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מניין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מניין חזי זית שאור וחזי זית מנא עמו:
אפילו
היתר מצטרף לאיסור חזי זית קומץ דשאר וחזי זית דמנא ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל לעיל ומהתם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מניין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מניין חזי זית שאור וחזי זית מנא עמו:
אפילו

מזות עשה שהזמן גרמא. נפקא לן צפ"ק דקדושין (דף כט.) דנשים
פטורות: קמ"ל. האי כל דמוהרות על החמץ וכיון דמוהרות על לאו
דחמץ חייבות בעשה דכילת מנא לילה הראשון ואע"ג דזמן גרמא
כר' אליעזר הואיל וישנן צבל תאכל חמץ דנפקא לן מכל אוכל חמץ

ישנן בקום אכול מנא: קאי באוכלין.
כל דגבי כרת באוכלין חמץ כתיב אכל
כל דאזהרה צנאכל כתיב כל מחמצת:
קאי באוכלין מרבה נאכלין. צממיה:
אשר יקריב. משמע קדשים ושיהיו
ממימים: הסם דליכא לרבוני אוכלין.
הא נשים מדרב יהודה נפקי (ב) השה
הכתוב אשה לאיש לכל עונשין
צפתורה: (ב) דהא דליכא לרבוני אוכלין.

נשים צאיסור חמץ דלא נפקי לן
מדרב יהודה כדאמרן לעיל לא שציק
אוכלין ומרבה נאכלין: ופרסינן ורבנן.
דפליגי אדר"א בעירובין דחמץ כיון
דלית להו לאו בעירובין פשיטא כל
דכתיב גבי אזהרה דכל מחמצת לא
דרשי והשתא על כרחך כל דגבי כרת
לרבוני נשים נמי לא דרשי ואלא נשים
מנא להו: כל דגבי אזהרה דלא כתיב
כי צהדיא לא דרשינן לרבוני נאכלין
דעירובין אכל גבי כרת דאוכלין כתיב
כי כל אוכל דרשינן ליה: ומקשינן
ור"א אימא כל. דכרת לרבוני נשים
כי כל דכרת לרבוני עירובין נמי לכרת
דכיון דליכא מו אוכלין לרבוני מרבין
דיה נאכלין כדאמרן גבי חלב וזימא
על עירובין צכרת: אין לי אלא כולו.
זומן שכל הקטר מן השאר: מקלסו.
חזי זית שאורו הקטר שלם דאין
הקטרה פחותה מכזית: עירובין מניין.
(ט) כשאינו צעין אלא מעורב וצבלל עם
מנחה הוגנת של מנחת אחר שפתתן
דאין צעין: אין היתר מצטרף
לאיסור. אכל חזי זית חלב וחזי זית
צפר צבת אחת אין היתר משלים את
שיעור האיסור לחייבו חוץ מאיסורי
נזיר שאם אכל חזי זית ענבים וחזי זית
לחם צבת אחת חייב שהרי אמרה
תורה משרת עבדים לא ישתה חייב
על שריית פתו ציין ואי איכא מנין
לחודה כזית מנא לי קרא. וכל משרת
לא גרסינן ואית דגרסי ליה ומפרשי
דאפילו לרבנן דלא דרשי כל וכל דרשי
ולא היא דהא פרישין לקמן [מד]. האי

מיעביא ליה לכדתניא משרת ליתן טעם כעיקר ואם איתא נימא ליה
אנא טעמא דידי מוכל אלא ממשעומתא דמשרת נפקא ליה וכל לא
דריש: אף שאור כל הקטירו. נמי היתר מצטרף לאיסור חזי זית קומץ
דשאר וחזי זית דמנא ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל לעיל ומהתם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מניין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מניין חזי זית שאור וחזי זית מנא עמו:
אפילו
היתר מצטרף לאיסור חזי זית קומץ דשאר וחזי זית דמנא ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל לעיל ומהתם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מניין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מניין חזי זית שאור וחזי זית מנא עמו:
אפילו

מיעביא ליה לכדתניא משרת ליתן טעם כעיקר ואם איתא נימא ליה
אנא טעמא דידי מוכל אלא ממשעומתא דמשרת נפקא ליה וכל לא
דריש: אף שאור כל הקטירו. נמי היתר מצטרף לאיסור חזי זית קומץ
דשאר וחזי זית דמנא ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל לעיל ומהתם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מניין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מניין חזי זית שאור וחזי זית מנא עמו:
אפילו
היתר מצטרף לאיסור חזי זית קומץ דשאר וחזי זית דמנא ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר: כר"א דרשי
כל לעיל ומהתם נפקא ליה כדאמרן לעיל מקצתו מניין ת"ל כל
ודרשי ליה הכי מקצתו מניין חזי זית שאור וחזי זית מנא עמו:
אפילו

(א) [צ"ל אלעזר]. (ב) לקמן
לא: (א) [יש לחמץ כמו
שמוחק הרש"י בכימות
כה: גבי רב תחליפא אבוא
דרב הונא ב"ר תחליפא ועי'
לקמן קח: חכמים ע"י:
(ד) מנחות נח. (ה) מ"ל לה:
(ו) [שמות יב. א] (ז) [שם].
(ח) [ע"פ]. (ט) [מנחות נח. א].
(י) [וע"ע מ"ס יבמות ד.
ד"ה דכתיב ומוס' שצועי'
ד"ה ורש"י ותוספות ערכין
ג. ד"ה ה"י]. (י) [וע"ע
מוס' יבמות פ"ב ד"ה מ"ל
ועוס' מנחות יא: ד"ה קומץ
וע"ע טו: ד"ה אמר].

הגהות הב"ח

(א) [ש"ש ד"ה הסם וכו'
נפקי דהשווה: (ב) ד"ה
עירובין וכו' דאינו ענין:

מוסף רש"י

עירובין מניין. שריבו
עם מנא דלא מיכר
(מנחות נח.). שהרי
אמרה תורה משרת.
לרבות שאפילו לא היו
איסורי נזיר כשיעור, ואימר
משלמנו לזכות שהוא חייב
(נזיר דה).

מוסף תוספות

א. דהייבא דאיכא לאקרישי
לחומרלא ולקלא, לחומרא
מקשינן. מוס' שאנן.
ב. דהייב פירוש לא תאכל
עליו חמץ למי שצוה לו
שיאכל מצות אבל למי שיש
איכא מרישה לסיפיה אין
סברא למידי. מוס' ר"ס.
ג. משמע דאפי' לנשים
אסורי. מוס' הר"ש.
ד. גיר' עירובין מנין דהיינו
חזי זית וזית וחזי זית
איסור דמצטרפין ת"ל כי
כל. מוס' שאנן. ה. דלאבי
בלחוד ולרובא מקצתו היינו
חזי קומץ שאור ואית ביה
כזית. מ"י ה"י. ו. כיון
דרורש ברישא היתר
מצטרף לאיסור. והדר
עירובין. מוס' הר"ש.

רבינו הגנאל (המשך)

עירובין. מאן שמעת ליה
דרורש כל ר' אליעזר ודרש
כי כל לרבות עירובין,
ועלתה בקשיא. אמר ר'
אבהו א"ר יוחנן אין
היתר מצטרף לאיסור,
חוץ מאיסורי נזיר, שהרי
אילו אמרה תורה משרת
עבדים היית למד שמשרת
עבדים בלבד הוא אסור,
למה כתב כל לאסור
עירובין. זעירי אמר אף
שאר בכל תקטירו היתר
מצטרף לאיסור, ואם יש
מקצת שאור ומצה משלים
לכזית חייב. כמאן בר'
אליעזר דמרבה עירובין
מכל. ומקשינן אם כן
הוא כי זעירי אליבא דר'
אליעזר קאמר, אמאי אמר
לזעירי למימנתו ללחלו.

פירוש כלום משאור, אפילו מקצתו. עירובין מנין, ת"ל כי כל שאור לרבות

(א) מנחות כו: נח: (ב) ימיר לו: (ג) טבול יום פ"ב [מ"ג מיר לו: (ד) [ע"ש"ד] (ד) [פ"י שנומע ואוכל כמו שרפה היה בע"ז: טו: ע"י מוס' מיר לו: ד"ה הנח: (ו) [נכרות לה: וס"ג] (ז) לליל טו: יבמות פ"ב מיר לו: [מוספתא דתרומות פ"ו ה"ט"ו והא ללא מקס' ממנה דתרומות פ"ו מ"ה ע"י ב"ש"ש ס"ג] (ח) [לעיל מ"ג] (ט) [דף נח: ט] [וב"ע מוספות שנועו כח: ד"ה כתיב שמוע' (י) [וב"ע ב"ש"ש ד"ה הנח:]

מוסף רש"י

יש הקטרה לפחות מכזית. והכי נמי אמרין כהקומץ (מנחות כו:) הקטיר קומה פעמים כשרה. הלכך אפילו פחות מכזית חייב (שם) (ח). המקפה של תרומה. הששיה מין של תרומה. מקפה רבע (וידר ל"ד). והשום והשמן. ונתנום לתוכו משום תבלין (שם). ונגע טבול יום במקפת. איכא דאמרי בשם ר' שמן של תרומה אכל לא במקפה דחולין, דטבול יום שיהיה רבין שני ואין שני עשה שלישי אלא בתרומה, ואית דאמרי מאי בתקנתא אפילו במקפה של חולין, דכיון דעריבי מחד מנח דמי ליה מנחן דנגע בתרומה עשה (שם). מקום מגעו אמאי פסול. הא אין טומאה אולגין בפחות מבכ"ל (שם). דאיכא כותב בכדי אכילת פרס. חשיב לה כאלו היא תרומה ויזני שנגע בו פסל מקום מגעו. (שם) (ט). דאורייתא אמאי ענה מלקות (שם). בכיותא הבבלי. דאית קומנתא דנגמי פסקו ואלו עובדי (לעיל מ"ג). דקאמר ועל עירובי בולא כנס, הא לא אפשי' ללא היו בכדי אכילת פרס שיעור כזית (וידר ל"ד). דקשריף וקאביל ליה. שנומע ואוכל עד שנומע ממנו בכדי אכילת פרס (שם). בטלה דעתיה אצל כל אדם. ונתרמ' משום דאכיל כן, שאין אדם רגיל לאכול בעיניה לפי שהוא חרף ביותר, ולא חייבנו מורה ללא אכילת (שם). ואי משטר קטור. מטבול פמו (ב"ש פ"ה) שנובל כה פמו בולא לפנ' ואוכל אכל בשום זמן של תרומה להכי לוקה בכזית דלוקה בכדי אכילת פרס דאורייתא (וידר ל"ד). מדרובת. שיעורין לתוכן תבלין (שם). אמאי אמרין שאני תרומה לתוך כ"ו. אמאי מקילין כהו כולי האי לתרמ' שאני אומר תרומה לתוך חולין, תרומה נפלה ולא לתוך חולין, ואיכא דאמרי בשם ר' שמן של חולין ואיכא כותב בכדי אכילת פרס. דמתרנן קין ולא ממתינין שני כולי האי (שם). ולפניהם ב' סאין. של פירות (רע"ז ס"ו). ונפלו אלו. הסאין, לתוך אלו. הקופות ודוע לנו שהסאת נפל וזאת כזו ואין דיע' אז זה כזו וזה כזו (שם). מותרין. פירות של קופות החולין מותרין לז' כמתלה אפילו אין בקופה כדי להעלות הסאה בחדה ומאה (שם).

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מד.

עין משפט גר מצוה

א א מ"י פ"ה מהל' אסורי מנחת הלכה ב: ב ב מ"י פ"ה מהל' טומאת אולגין הי"ב: ג ג שס הל' יג: ד ד מ"י פ"ד מהל' מאלתי אסורי הל' ח: יא ה מ"י פ"א מהל' תרומות הל' כו סג עשין קלג טו"ע"ב י"ד סימן ע"ג ע"פ ע"ב: יב ו מ"י פ"ה מנחת מיר הלכה ד:

מוסף תוספות

א. מרבי חצי שיעור לאיסורא. מוס' הל"ש. ב. כלומר דמדרווייתא חד בתרי בטילי הוא תרומה בחד ומאה דרבנן הוא. מוס' מיר לו. ג. והיאך יבטל דבר שהוא בעין. מוס' שלק"ז. וליכא מאן דמפליג בין מקום לשאינו מקום מגעו. מוס' הל"ש. ה. ופחות מבכירה אולגין אינו מקבל טומאה דכפירוש ר"ת (לעיל ל"ג). מוס' טו"ע"ב. ו. ובעני ר"ש לא שיהיה זאת הגירסא שכבמה קומות פ"ו שאוכל מקבל טומאה בכל שהוא. מוס' מיר ש"ז. ה. והיינו הדין דפרק השחוט. מ"ט הר"ן.

רבינו חננאל

ושנין איין הני כלתו היתר מצטרף לאיסור ניהור. מיהו לא הוכיח ועיני השאר לבדו אלא לאפקי מדאביי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית, אהו זעירי לאשמעתינן דאין הקטרה בפחות מכזית ובעי יצורף להשלימו. אקשינן אהו זעירי ולר' יוחנן ליכא מידי אחרוני דהיתר מצטרף לאיסור, להגניא מקפה של חולין והשום והשמן של תרומה ונגע טבול יום במקפת לא פסל אלא מקום מגעו, והרינן בה אפילו מקום מגעו במקפה אמאי פסול. ואמרי שמיה דר' יוחנן הואיל וזר לוקה על המקפה בכזית, מאי לאו משום דמקפה שיהא היתר מצטרפת לשום ולשמן שהן איסור ונעשית המקפה כלה איסור, לפיכך זר האוכל ממנה לוקה, אלמא לרבי יוחנן איכא דברים אחרים דהיתר מצטרף לאיסור מדאורייתא. ושנינן לעולם לית ליה, והכא כגון דאיכא במקפה שאכל הור, יש בה באותה אכילה כזית מן השום והשמן של תרומה, ומצטרף השום והשמן ונעשית כזית, לפיכך לוקה. שאינו לוקה אלא על התרומה ולא על המקפה. ושיעור אכילה שמצטרפת משום טעם עד שמצטרפין לכזית בכדי אכילת פרס, דתניא אכל וחזר ואכל אם יש מחלתא אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה שיעור כדי אכילת פרס מצטרפין, וכמה היא כדי אכילת פרס, מצאנו ששיעור רבי שיעור חצי פרס, כמה שיעורו שני ביצים ואחד מעשרים בכיפה, ומצא הפרס ארבעה ביצים ואחד מעשרה בכיפה. ומפורש ביעבורין פרק כיצד משתתפין בתרומין. ואקשינן אי הכי בכותח הבבלי נמי נימא איכא כזית אוכל בכדי אכילת פרס, ואמאי פליגי רבנן ואמרי בולא כלום. ואמרינן שאני כותח הבבלי דלא משכתה ביה כזית בכדי אכילת פרס, אי דקשריף ואיכל כותח, כגון אכילת הביצה בטלה דעתו, כלומר אין זה דרך ארץ, ואתא דקא

אפילו חמץ נמי. דהא אמרינן על עירובו בלאו והיינו נמי היתר מנטרף לאיסור: ומשני אין הכי נמי. דחמץ בפסח היתר מנטרף לאיסור והאי דנקיט שאור לאפוקי מדאביי דאמר במנחות ב' כל המנחות בלאו יש הקטרה בפחות מכזית וחייב דבקטרת שאור כל דהו ולא בעי צירוף ומתוך צבירתא דלעיל הכי אין לי אלא כזית חזי זית מנין ת"ל כל ויליף מינה דיש הקטרה לפחות מכזית קא משמע לן דאין הקטרה ואי איכא צירוף אין ואי לא: **לחא שמעא.** דר' יוחנן: ומקפה. תבשיל קפוי ועב של תרומה כגון דייסא והשום והשמן הגתוין צו לתבלין היו של חולין: **פסל אס.** כל הקדירה דמקפה עיקר וטבול יום פוסל את התרומה:

מקום מגעו אמאי פסל הא בטלו לכו טבלין ברובא. דקא ס"ד דימוע מדרבנן הוא דאסור: **ואמר רבה בר רב חנה.** דימוע מדאורייתא הוא זר לוקה עליו בזית משום דיש סת תרומה עלה הלכך לגבי טומאה נמי שם תרומה עלה ומיהו לא חמירא כתרומה עצמה ליפסול את כולן ומ"ט זר לוקה עליו בזית משום זרות הא לא אכל כזית תרומה לאו משום דהיתר מנטרף לאיסור: ומשני מאי לוקה בזית דקאמר כזית בכדי אכילת פרס שאם אכל פרס ממנו שיעור ארבעה ביצים יש בו כזית תרומה. וק"ל דכל שיעורי אכילת אסור זין כזית של חלב ודם וזין כותבת דיום הכפורים מנטרפת אכילת השיעור בכדי שהייה זו שאם אכל כמרדל חלב וחזר ואכל כמרדל עד שהשלים לכזית אס אין מתמילת האכילה ועד סופה יותר משתיית מנטרף והיך כמאן שאלו צבת צינונית מנטרף והיך כמו שאלו צבת אסת ומו"ט. והכא נמי ש כאן תרומה כדי להנטרף כזית באכילת פרס דאורייתא. בתמיה. הא דאמור רבנן כזית מנטרף כשיעור שהייה אכילת פרס מי היא מדאורייתא הלכה למשה מסיני כשאר שיעורין דקא אמרת לוקה ומתרמ' משום דאכיל כן, מלאיסור כזית מתיבת: **אמאי פליגי רבנן עליה דר' אליעזר כזיתא.** נהי נמי דלא דרשי כל לרבות עירובו הא אכיל מיהא מלאיסור כזית בכדי אכילת פרס: **ואלא מאי.** ספירא לך האי לוקה דכזה משום דהיתר מנטרף **סוף אמאי פליגי רבנן עליה.** ליקרף

היתר לאיסור וליחייב: **אלא גרס:** **הנה לנוסח הבבלי.** דלא אכיל כזית מן החמץ כשיעור שהייה אכילת פרס דהא כותח אינו עשוי לאכול אלא לטבול ואי מתרמי ואכיל ליה ממש דהשתא איכא כזית ממנה להנטרף כשיעור אכילת פרס ממנו: **בעלה דעסו.** ולאו אכילה היא לחיובי עלה: **ואי מיטטר קא שער.** מטבול בתוכו כדרכו ליכא כזית מן החמץ בכדי שהייה אכילת פרס כששכאל כדי אכילת פרס ממה שטיבול בתוכו לא אכל מן הכותח אלא מעט או שני זיתים או ארבעה ובהואל פורתא ליכא מן החמץ כזית. ושכר הנדי נמי איש על גב דשמי ליה בעיניה מיהו אין לך שותה: **ו' כוסות שלא יפסקו וישהה צינתים הלכך בכדי שהייה אכילת פרס לא שמי מן החמץ לצד מן המים ושאר התערובת שסתם שכר עיקרו מן התמרים או מתאנים אלא שבמדי מערב עמהם מי שיעורין קלת: פרס.** הוא חזי ככר ששיעורו צו עירובי תמומים שהוא מוון שמי סעודות ומזיו לבית המנוגע לטמא בגדים אם ישהה צו כדי אכילתו שנתנה מורה שיעור שהייתו כדי סעודה דכתיב (ויקרא יד) והאכול צבית יכבס את בגדיו והלכה למשה מסיני דחזי ככר של שמונה ביצים הוא סעודה: **שמי מדוכות.** שהתבלין יצדיקין בזמין פלפלין וזנגבלי: **אלו לתוך אלו.** ממדוכות לתוך הקדירות: **מוסרין.** קדירות חולין לזר: **היכי אמרינן שאני אומר.** ותלינן לקולא צעון מיתה ודילמא תרומה לתוך חולין נפל וכי אכיל לה איכא כזית תרומה באכילת פרס אלא שמע מינה אי נמי ודאי נפל לא מייחייב משום כזית בכדי אכילת פרס **אלא מדרבנן וכי מספקא לן תלינן לקולא:** במסכת מיר [ו:] **גרסינן ואלא מאי היתר מנטרף לאיסור היכי אמר שאני אומר אלא הנה לתרומה טבלין דמדרבנן.** דראשית דגנך מירושך ויחכך כתיב

לענין חמץ בפסח נמי. לר' יוחנן לא מצי פריך דליהו לא דריש כל ואם תאמר והא דפרכא בתרא דיומא (דף ע"ג). דריש רבי יוחנן מכל חלב דחזי שיעור אסור מן התורה ואור"י דלא דריש אלא לאיסורא אבל להתמיצ מלקות כמו בכשיעור לא וכן גבי חמץ א"ט:

ה"ג רש"י **מקום מגעו אמאי פסל הא במ"ד ברובא.** ופירש דס"ד השתא דדימוע דרבנן^ב וקשה לרבי"א דמשמע שהשום והשמן צעין מדקמי נגע במקפתן ולא קמי במקפתה^א ועוד דמי ספיקא אימתי זומן שהן גוש דקטרה אכל אס הגיה מפוזר טעור ולי פסיל מקום מגעו משום מדומע אדרבה כי היו מפוזר יש לו להיות מדומע יותר ועוד אמאי פסיל מקום מגעו ותו לא כיון דחשיב כמו כולה תרומה על ידי דימוע יפסל הכל או לא יפסל אפילו מקום מגעו דהדיא איתא הא פלוגתא במסכת טבול יום צעיקה מדומעת ומי שפוסלה פוסלה לגמרי ומי שמכשיר כמכשיר לגמרי^א ורסאה לר"י כפירוש ר"ת דפירש דמתמיצין מיידי שהשום והשמן צעין וכדגרס בכל הספרים מקום מגעו אמאי פסל והא לא הו כציאה^א והואיל דלא מקבל טומאה אלא מדרבנן אית לן למימר דטבלי אגב מקפה דפירש דפרכא כל שעה (לעיל דף ע"ג):^א

לאן משום דהיתר מצטרף לאיסור. ומטעם הואיל אס היה מלקט מן השום או מן השמן כזית ולקח עליו לית לן למימר שלא טבול אגב מקפה כיון שאין דרך אכילה צק: **דאי"בא** כזית בכדי אכילת פרס. מקשינן דזהשנוט (חולין דף ע"ג): **אמרין** הנה לניוד דמטע דלית ציה כזית צעין אכילת פרס משמע דמסתמא לא הו כזית בכדי אכילת פרס וש' לומר דהכא קיס ליה דעסקינן דלית ציה כזית בכדי אכילת פרס ולפירוש ר"ת דמוקי שהשום והשמן צעין אמי שפיר דאי הו מעורב לא הו כזית בכדי אכילת פרס:^א

אלא מאי היתר רב'. נראה דלא גרס ליה דאי גרס ליה א"כ מאי ס"ד דאביי לאקשויי כיון דלדידיה נמי קשה אלא לאביי א"ש דפליגי עליה רבנן דלר"ע דווקא אית ליה היתר מנטרף לאיסור בכל התורה דגרמ' מנייר אכל לרבנן דמוקמי משנת לטעם שיעור לית להו היתר

מנטרף לאיסור בשום מקום ועוד דצמיר ב' א' מנייה (דף ע"ג). גרסינן גבי שמי קופות דבסמוך בשלמא לדידי דלמינא היתר מנטרף לאיסור דנפיש חולין פ"י לאביי הא דהיתר מנטרף לאיסור היינו כשיש מן האיסור יותר מן היתר או ששניהם צבוא אכל כשהיתר רבה על האיסור אין מנטרף ולרב דימי אין היתר מנטרף לאיסור בשום מקום דממסיק לקמן דהו חטאת ומיר שני כתיבים הצאים כחדה ואין מלמדין ו"פ א"ה אמאי פליגי רבנן כו' בשלמא לדידי פליגי רבנן משום דר' אליעזר דריש כל ואסת כל לרבות אפילו כשהאיסור מועט ורבנן לא דרשי כל דכשהאיסור מועט אין מנטרף כמו בעלמא אלא לדידך אמאי פליגי וכן גבי קופה ומדוכות אמי שפיר לאביי:

הנה לתרומת תבלין דרבנן. קשה לרשב"א כיון דתרומת תבלין דרבנן גבי שום אמאי פסל מקום מגעו וש' לתלך: **איתרבייה** שתי קופות. ואם תאמר מאי פריך אמאי אמרינן שאני אומר והא שפיטא דככל מקום מדאורייתא מין צמינו טבל ברוב והכא מייירי שרבו חולין על התרומה כיון דסבר השתא דמייירי בתרומה דאורייתא דדאורייתא בעי רבייה אפילו לר' יוחנן דבערל (יבמות דף ע"ג). ואור"י דבעי למימר בכל ענין אפילו מין צמינו מינו כגון קמח חיטין צקמח שיעורין שאינו ניכר: והא

שטר ואכיל שהוא כעין טבילת פת במקו, ליכא כזית מקומינתא דאומא כשיעור שעה כדי שיאכל אדם פרס, ואם הוא יותר מזה השיעור אין מצטרפין ראשון ראשון בטלי. ומובינן מיהא שתי קדירות אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי מדוכות באחת תבלין של תרומה כו'. ושנין הנה לתרומת תבלין דאניה מן התורה, לפי שאינם מניי תבואות. ומתביינן טוב שתי קופות של חולין ושל תרומה, ולפניהם שתי סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין, שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו, ואי כזית בכדי אכילת פרס מדאורייתא מצטרף, כל ספק דאורייתא לחומרא, אמאי אנני שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו נמצא מוקל. ומשנינן כי תניא ההיא בתרומה בזמן הזה שהיא מדרבנן. ואקשינן מדרך אחרת ומשרת להיתר מצטרף לאיסור הוא דאחא, והוא מיבעי ליה לכדתניא משרת

שטר ואכיל שהוא כעין טבילת פת במקו, ליכא כזית מקומינתא דאומא כשיעור שעה כדי שיאכל אדם פרס, ואם הוא יותר מזה השיעור אין מצטרפין ראשון ראשון בטלי. ומתביינן מיהא שתי קדירות אחת של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי מדוכות באחת תבלין של תרומה כו'. ושנין הנה לתרומת תבלין דאניה מן התורה, לפי שאינם מניי תבואות. ומתביינן טוב שתי קופות של חולין ושל תרומה, ולפניהם שתי סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין, שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו, ואי כזית בכדי אכילת פרס מדאורייתא מצטרף, כל ספק דאורייתא לחומרא, אמאי אנני שאני אומר חולין לתוך חולין נפלו נמצא מוקל. ומשנינן כי תניא ההיא בתרומה בזמן הזה שהיא מדרבנן. ואקשינן מדרך אחרת ומשרת להיתר מצטרף לאיסור הוא דאחא, והוא מיבעי ליה לכדתניא משרת

רבינו הגנאל

ליתן טעם כעיקר, שאם שרה ענבים במים ויש בהן טעם יין אסור, ומכאן אתה דן לכל התורה כולה, ומה נזיר שאין איסורו איסור לעולם אלא עד למאת ימי נזיר בלבד, ואין הגנאל היין עליו אסורה אלא שהיתה בלבד, ויש היתר לאיסורו שאפילו זה היין בעצמו שנאמר עליו עכשיו בשתייה אחר מלאת ימי נזיר מותר הוא בו היין עצמו. שנאמר ואחר ישנתה הנזיר יין, עשה בו משרת ענבים שאין בו אלא טעם יין כענבים עצמן, כלאים שאיסורן איסור עולם שנאמר את חקוקי השמרו חקים שחקקתי לך כבר, תשמרו באיסורן לעולם. ואיסורן איסור הגנאל, דכתיב פן תקדש המלאה הודע, וירשינן לה תקדש ותקד אש, ואין היתר לאיסורו לעולם דלשרפה הוא הולך. אינו דין שיהיה בו טעם כעיקר, והוא הדין לעולה בשמים, שאיסורן איסור אכילה, שנאמר ערלים לא יאכל, וירשינן ביה אחר איסור הגנאל ואחר איסור אכילה, ואין היתר לזה האילן באלו שני ערלה ליל, לא בו ולא באפירותיו, אבל אחר כן מותר הפירות והאילן, והוי משרת להכי הוא דאתא. ומשני רבי יוחנן זו הברייתא לרבנן היא, ואני לא אמרתי אלא אליבא דרבי עקיבא, ורבי עקיבא אומר אפילו שיה פתו בין ואכל כוית מפת ומיין חייב אבל הא דתנן ר' עקיבא אומר אפילו שיה פתו בין ואכל ויש בו כרי לצרף כוית אסור דהויה היא. ורבינן מטיא דחצי זית פת חצי זית יין עליהו דמצטרפי ואסור, דלמא כוית מיין לחודיה קאמר, וקמיל אע"ג דליתיה היין לחודיה במקום אחד, כיון דאית ביה שיעור לאיצטרופי כוית אסור, ואמרין ורבי עקיבא דמפיק כל משרת לחותי מצטרף לאיסורו, ליתן טעם בעיקר שסודר מנא ליה. ואמר מבשר וחלב, שאין בחלב אלא טעם בשר, וכן בבשר טעם חלב ואסור, כך כל התורה טעם כעיקר אסור. רבנן האי בשר בחלב חרודי הוא, דאי תרו לבשר כולי יומא בחלב שרי, ואי מבשל ליהו בהדי הדדי אסורי, ומאי שנא בישראל משריה, אלא חרודי הוא. ור' עקיבא מחירוש היכי גמר, ואמרין אלא רבי עקיבא מגיעולי גוים גמר לכל התורה כולה, דהא גיעולי גוים טעמא בעלמא הוא, וכתיב כל דבר אשר יבא באש תבדירו באש, ותניא דברים שנשתמש בהן על ידי חמין כגון יירות וקוקוסין ומחמי חמין מגיעולי ומטבילין כו', וקמ"ב ביספא וכלן עקיבא מגיעולי גוים גמר לשלא הטביל ולא הגיעיל ולא ליבן אסור, ואוקימנן למנא תתאני נותן טעם לפגם אסור. ורבנן בכל התורה כולה נותן טעם לפגם אסור.

מר:

והוא הדין לערלה בשתיים. וכן אמרין בפ"ק דקדושין (דף טז.) גבי חדש א' ופ"ה דערלה אין איסורו איסור עולם דלמחר שלש מותר וקשה מה שמוחר אחר שלש היינו האילן והאילן לא נאסר מעולם רק הפרי והפרי אין לו היתר ור"ת פי' הוא הדין לערלה בשתיים היינו

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

ליתן טעם כעיקר. לנשות טעמו של איסור כעיקרו וממשו: **ויש בהן טעם יין חייב.** בכית מהן והא לאו משום היתר מנטרף לאיסור הוא אלא משום דליתעביד ליה כוליה איסור אבל היתר מנטרף לאיסור לא ילפינן מיניה: **לכל הסורה כולם.** שיהא טעמו של איסורין כממשו: **שאין איסורן איסור עולם.** אלא כמה שפירש ואם קתם שלשים יום וענבים ויין מותרין לו בהגנאל: **ויש לו היתר לאיסורו.** אף תוך זמן על ידי הפרתו חסם: **כלאים.** כלאי הכרם: **איסור עולם.** זרע חטה וחרצן הכל אסור לעולם: **והוא הדין לערלה בשתיים.** ק"ו זה אתה דן לערלה בשתי דרכים דאיסורו איסור הגנאל ואין היתר לאיסורו כמנא ליה מאה שאין כן נזיר ואיסור עולם ליכא למימר דה דלמחר שלש מותרות: **הא מני.** דלפיקתיה להאי קרא לטעם כעיקר רבנן דפליגי אדר"ע דהיתר מנטרף לאיסור ולקמיה מפרש מאי היא: **היא:** הי ר"ע. מהי מילתא דר"ע שמעינן דהיתר מנטרף לאיסור: **דילמא מיין לחודיה.** ולירוף שייך למיתני דה משום דנבלע בתוך הפת. והיאך משערין כוית יין מנמלא כלי מפה לפה ומצינא זית ונותן לתוכו והיין היוצא הוא כוית יין וכן הוא בתוספתא דמ"ט: **סעודתם.** שאינו צעין שנבלע בפ"ת: **מפת ומיין חייב.** ופליגי רבנן עליה דלית להו היתר מנטרף לאיסור ואילו פשטו היין ככל הפת לא הוו פליגי רבנן עליה דהא אית להו טעם כעיקר ודליתעביד ליה פת גופיה איסור ובהא מיהא פליגי עליה דטעמא דר"ע משום צירוף הוא וא"נ לא נשרית כל הפת ציין מנטרף נמי היתר לאיסור לחיובא: **ור"ע.** כיון דמפיק ליה להאי משרת להיתר מנטרף לאיסור: **טעם כעיקר.** היכא דליכא מידי עיקר אלא טעם כגון שרה ענבים צמיס מנא ליה: **בשר נתנב.** בשר שנתשכל בחלב והבשר צעיניה אלא שטעם החלב נבלע בו: **חידוש הוא.** כל איסורו מינה הוא ודבר חדוש שאינו מנאי ציינו (א) צבאר איסורין לא גמרין חומרא דדייה אשאר איסורין דכי היכי דשאר חידושין דידיה לא הוו צבאר איסורין האי דטעם כעיקר נמי לא תיגמר מיניה: **ומאי חידושיה.** משאר מיני: **אילומא.** היינו חידושיה דשני דברים המתירים הם וכשתערבו נאסרין מה שאין כן צבאר דברים: **הא כלאים נמי.** דוגמתן: **פרי ליה.** שוכהו נתנב כל היום שרי לומר מותר לשרותו בתוכו ואינו עובר עליו אפילו על אכילתו דלא אסרה תורה אלא דרך ציטול ואפילו יהיצ ציה טעמא ומיהו מדרבנן אסור: **בשיל ליה בשולי אסור.** עובר על ציטולו ועובר על אכילתו: **גיעולי נכרים.** קדייה צבישל דה הנכרי וכשחזר ישראל ומבשל דה היא מגעלת צליעתה לתוך של ישראל. גיעול לשון מקיא ופולט. והמורה אסרתו צמעשה מדין כל דבר אשר יבא צבאש (צמדצ לא) דהיינו יורות וקומקמוסין וכיוצא בהן שמרתחין אותן על האור: **דגמרינן מנצילה.** דכתיב לא תאכלו כל נצילה לגר וגו' (דברים יד) הרלויה לגר קרויה נצילה שאינה רלויה לגר אינה קרויה נצילה (ה) **והכא אסור.** דהאי נמי לפגם הוא דלאתה צליעה מששהתה צדופו של כלי לילה אחת הופג טעמו ונתקלקל ותו לא משצחת לאוכל שהיא נפלטת לתוכו: **צם יומא.** מטעם הכלי נפגמה הצליעה: **מדרבנן נשמע לר"ע.** לרבי יוחנן פריך דלמחר לעיל כל איסורים שצתורה אין היתר מנטרף לאיסור חוץ מאיסורין נזיר ואוקימנן כר"ע מכדי לר"ע שמעינן ליה דלמחר באיסורין נזיר היתר מנטרף לאיסור וצבאר איסורי לא איירי מידי ר' יוחנן אמאי לא אמר דכי היכי דאית ליה באיסורין נזיר אית ליה נמי צבאר איסורי הא ממאי דשמעינן להו לרבנן צטעם כעיקר מאינן למשמע מינה נמי דעתיה דר"ע דהיתר מנטרף לאיסור: **לאו אמרי רבנן כו'.** וקא אמרי רבנן כו'. וקא אמרי נמי הכי צבאר איסורי לר"ע נמי דמפיק לה להיתר מנטרף לאיסור איכא למימר נמי דאית ליה מכאן אתה דן לכל התורה כולה: **אמר ליה.** כיון דמוקי ליה ר"ע להיתר מנטרף לאיסור לא מצינן למימר מכאן אתה דן:

א ליתן טעם כעיקר שאם שרה ענבים במים ויש בהן טעם יין חייב מכאן אתה דן לכל התורה כולה ומה נזיר שאין איסורו איסור עולם ואין איסורו איסור הגנאל ויש היתר לאיסורו עשה בו טעם כעיקר כלאים שאיסורו איסור עולם ואיסורו איסור הגנאל ואין היתר לאיסורו אינו דין שיעשה טעם כעיקר והוא הדין לערלה בשתיים הא מני רבנן היא ורבי יוחנן דאמר ברבי עקיבא הי ר"ע אילומא ר"ע דמתני' דתנן רבי עקיבא אומר נזיר ששרה פתו ביין ויש בו לצרף כדי כוית חייב וממאי דמפת ומיין דילמא מיין לחודיה וכי תימא מיין לחודיה מאי למימרא הא קמ"ל דאע"ג דתערובת אלא ר"ע דברייתא דתניא ר"ע אומר נזיר ששרה פתו ביין ואכל כוית מפת ומיין חייב ור"ע טעם כעיקר מנא ליה יליף מבשר בחלב לאו טעמא בעלמא הוא ואסור הכא נמי לא שנא ר"ע ורבנן מבשר בחלב לא גמרין דחידוש הוא ומאי חידוש אילומא דהאי לחודיה והאי לחודיה שרי ובהדי הדדי אסור כלאים נמי האי לחודיה והאי לחודיה שרי ובהדי אסור אלא דאי תרו ליה כולי יומא בחלבא שרי בשיל ליה בשולי אסור ור"ע נמי בשר בחלב ודאי חידוש הוא אלא יליף מגיעולי נכרים גיעולי נכרים לאו טעמא בעלמא הוא ואסור הכא נמי ל"ש ורבנן גיעולי נכרים נמי חידוש הוא דהא כל נותן טעם לפגם מותר דגמרין מנצילה והכא אסור ורבי עקיבא כדרב ר' חייא בריה דרב הונא דאמר לא אסרה תורה אלא בקדירה בת יומא הלכך לאו נותן טעם לפגם הוא ורבנן קדירה בת יומא נמי לא אפשר דלא פגמה פורתא א"ל רב אחא בריה דרב אובי לרב אשי מדרבנן נשמע לרבי עקיבא מי לא אמרי רבנן משרת ליתן טעם כעיקר מכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה לרבי עקיבא נמי משרת להיתר מצטרף לאיסור מכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה כולה א"ל משום

מסורת הש"ס

(א) מיר [לד]: ל. שטעות כא: (ג) מולין קה, א. ע"ז פו: ע"ש חופכא רב הונא ברי דרב חיאל, ד (ע"ז) עה: מיר לו: ע"ש, (ה) ז"ל (המתקן) ו (פ"ד הל"א), (ו) כמ"א טקף: טעם, (ח) [ע"ז פו: א] ט (מנחות סא. ה) ויע"י מוס' מולין קה. ד"ה מבשר ובי' מבשר דלצי מור נון,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חידוש הוא ובי' רש"י מ"ו כה"ג צבאר:

מוסף רש"י

ויש בו לצרף כדי כוית. צין פת ויין חייב. דהיתר מנטרף לאיסור באיסורי מיה, דלפינן ליה ממשרת ולא משרת (שבויתו בא). ולא אסרה תורה אלא בקדירה בת יומא. שבישל דה עובד כוכבים היום, אבל בשל דה אמתול כבר הפיג דה טעמו צליט לילה וצטו כשפולטו מצבילת אחר אינו אלא לפגם (ע"ז עו). ולאו חידוש הוא, והואיל ולאו חידוש הוא ומתקד ציה טעם כעיקר גמרינן צבאר איסורין שצתורה (נזיר דל). ורבנן. דלא יליף מיניה כפרי (שם) לא אפשר דלא פגמה פורתא. מצבילת דהא אחריו אפי"ה אקר לחמנא (ע"ז טו) ומידוש הוא (ע"ז טו).

מוסף תוספות

א. [ד] יבכרד נמי ק"ו כי האי גוונא מחדש לכלאים שבוהנין בחו"ל ומטיק נמי דה"ה לערלה בשתיים. מוס' שאנן. ב. ג"א. דבכולהו כלי מדין הצירוף הכתוב הגיעלה, אף לאותן שנבלעין מיין, דנאסרו נזירי ישראל להשתמש מיין, דקרא בכלהו כלים כתיב ואותן כלים שהמיינים בשלו בהן יין הוי אסורי לנזירי ישראל דאכילת אמר דחמנא תעבירו באש. מוס' מיר לו: ג. [ן] מיעינן למימרא דרבנן נמי סברי דלא אסרה תורה אלא קדירה בת יומא ומ"מ חידוש הוא דבעלמא אפילו פגם מועט שרי מלאכל הכלב פרתה ממה תורת טומאת נבלה וגיעולי גוים, כיון דנותן טעם לפגם מותר, והכא כתיב אסור, חידוש הוא, ומחידוש לא גמרין. ורבי עקיבא אומר אינו חידוש, כדרב חייא בריה דרב הונא דאמר לא אסרה תורה אלא קדירה בת יומא נמי טעם לשבת הוא. ורבנן אפילו קדירה בת יומא אי אפשר דלא פגמה פורתא ומפורשי בע"ז. ותיב אקשינן, ורבי אהרן דן לכל התורה כולה.

רבינו הגנאל (המשך)

תשליכין אותו. ודייקין מינה אם נפגמה ונפסלה מלאכל הכלב פרתה ממה תורת טומאת נבלה וגיעולי גוים, כיון דנותן טעם לפגם מותר, והכא כתיב אסור, חידוש הוא, ומחידוש לא גמרין. ורבי עקיבא אומר אינו חידוש, כדרב חייא בריה דרב הונא דאמר לא אסרה תורה אלא קדירה בת יומא נמי טעם לשבת הוא. ורבנן אפילו קדירה בת יומא אי אפשר דלא פגמה פורתא ומפורשי בע"ז. ותיב אקשינן, ורבי אהרן דן לכל התורה כולה.

ויש היתר לאיסורו ותי' דצמדין נמי היו כליהו צלעות מיין ואסורים לנויר: **ן רבנן קדירה בת יומא נמי אי אפשר דלא פגמה פורתא.** ואפ"ה אסר הכתוב אס כן ליכא לאיצטרוגי צין צת יומא לשאין צת יומא וכולהו אסורים ור"ע סבר קדירה צת יומא לא פגמה כלל אבל שאין צת יומא דפגמא שרי דנ"ט לפגם מותר דגמר מנצילה וה"נ סבר ר"ש צפרק צתרא דמסכת ע"ו (דף סו:) ור"מ פליג עליה התם וסבר נ"ט לפגם אסור דגמר מגיעולי נכרים דאסר הכתוב אע"ג דנ"ט לפגם הוא דלפילו קדירה צת יומא אי אפשר דלא פגמה פורתא וגיעולי נכרים לאו חידוש הוא ומה שהתיר הכתוב נצילה מוקי לה צטרות מעיקרין ולרבי מאיר מצי למילף נמי מגיעולי נכרים לטעם כעיקר כיון דלאו חידוש הוא ואיכא השתא שלש מחלוקות צדבר:

משום ונתקלקל ותו לא משצחת לאוכל שהיא נפלטת לתוכו: **צם יומא.** מטעם הכלי נפגמה הצליעה: **מדרבנן נשמע לר"ע.** לרבי יוחנן פריך דלמחר לעיל כל איסורים שצתורה אין היתר מנטרף לאיסור חוץ מאיסורין נזיר ואוקימנן כר"ע מכדי לר"ע שמעינן ליה דלמחר באיסורין נזיר היתר מנטרף לאיסור וצבאר איסורי לא איירי מידי ר' יוחנן אמאי לא אמר דכי היכי דאית ליה באיסורין נזיר אית ליה נמי צבאר איסורי הא ממאי דשמעינן להו לרבנן צטעם כעיקר מאינן למשמע מינה נמי דעתיה דר"ע דהיתר מנטרף לאיסור: **לאו אמרי רבנן כו'.** וקא אמרי נמי הכי צבאר איסורי לר"ע נמי דמפיק לה להיתר מנטרף לאיסור איכא למימר נמי דאית ליה מכאן אתה דן לכל התורה כולה: **אמר ליה.** כיון דמוקי ליה ר"ע להיתר מנטרף לאיסור לא מצינן למימר מכאן אתה דן:

עקיבא למה לא למד לתורה כולה מיהא נמי הכי משרת להיתר מצטרף לאיסור, ומכאן

